

Eva Carcasona

Sergio Arinas

Gemma Villarreal

María Martínez

Antonia Flores

Pràctica 4. AVALUACIÓ D'UN CAS

CAS 2. TEA (Trastorn de l'espectre de l'autisme)

El jove amb el que es planteja el treball d'avaluació de necessitats és el noi de 15 anys i l'anomenarem Quim. Des de ben petit s'ha pogut observar en ell comportaments disruptius, TOC's, manca d'atenció i dificultat en les relacions socials. Cursa quart d' E.S.O a un Institut ordinari.

Aspectes del desenvolupament

En quant a aspectes **biològics**, en Quim presenta un diagnòstic de Trastorn de l'Espectre Autista, amb trets psicòtics. El seu desenvolupament físic va acord a la seva edat cronològica.

El seu nivell **intel·lectual** està dintre de la normalitat, amb pitjors resultats en les tasques que avaluen l'atenció mantinguda i la desorganització de pensament, pel que té dificultat en seqüenciar, ordenar i gestionar de manera autònoma tasques senzilles de la vida diària.

A més, presenta rigidesa mental, pel que li costa tolerar els canvis.

No presenta dèficit intel·lectual associat, ni del llenguatge associat.

El seu desenvolupament a **nivell motor** és adequat a la seva edat. No presenta catatonia. Es detecten destreses en quant a la psicomotricitat fina (dibuixa a llapis i carbó i toca la guitarra). En canvi en els esports és poc hàbil a nivell de mobilitat. Durant un temps va estar practicant bàsquet en el club esportiu del municipi, per treballar aquest aspecte, però les normes i la disciplina són factors que li costa acceptar, i no es va poder adaptar. Presenta moviments repetitius (Tic's) en moments concrets de més estrès i ansietat que poden anar variant (cops sobre el seu propi cos, sorolls amb la boca, cops sobre superfícies).

Presenta problemes importants en quant a la **interacció social** centrats en la dificultat de comprensió de l'entorn, provocant-li sentiments de frustració, ansietat, hiperactivitat i agressivitat. Mostra dificultat en la gestió i expressió de les emocions, en l'expressió assertiva de les emocions.

En quant a la **comunicació i el llenguatge**, donat que aquesta àrea no està afectada, disposa d'un vocabulari adequat a la seva edat, tot i que és més ampli i ric en aquells temes específics i restringits que corresponen als seus àmbits d'interès (raças i característiques dels animals, música flamenca, estils i tècniques).

Donat que la seva interpretació de la realitat és literal, no entenent els dobles sentits, ni les frases figurades, pel que les seves habilitats socials i assertivitat en la comunicació amb l'altre es veuen alterades.

Context sociofamiliar

La família del Quim és de classe mitja, estructurada, podríem dir que pertanyen al model de família tradicional. Els pares tenen un nivell formatiu d'estudis universitaris. La mare és infermera en una Centre d'Atenció Primària de Girona on viu la família i el pare treballa en una gestoria del mateix poble. La llengua materna de la família i la que utilitzen com a llengua vehicular és el català.

El nucli familiar, està constituït pel pare, en Josep de 41 anys , per a la mare, la Judith de 39 anys i pels dos fills; en Quim que té 15 anys, i es troba en plena adolescència i el Francesc que en té 10. La relació dels germans segons comenten els pares és bona i positiva.

Des del primer moment, els pares han estat atents al desenvolupament d'en Quim, activant la xarxa de recursos de diferents professionals, com el CDIAP a les etapes primerenques. Posteriorment va ser diagnosticat amb TEA als 7 anys a través del CSMIJ on actualment és atès trimestralment per control de medicació. A part del suport que la família rep del CSMIJ han decidit que en Quim rebi atenció terapèutica privada de forma quinzenal i reforç educacional 3 dies setmanals. Tot això els pares ho paguen ells mateixos. Com es pot intuir en el que s'ha anat explicant d'en Quim, la seva família ha acceptat la situació i s'implica des de el principi amb tots els agents que intervenen a favor del seu desenvolupament. La família fomenta en tots els àmbits la autonomia del jove "relativitzant" les dificultats. Tant el pare com la mare tenen el mateix nivell d'implicació amb en Quim, comparteixen la mateixa

visió i segueixen les mateixes estratègies i metodologies. En reunions amb els pares es pot observar la bona relació que hi ha entre ells i aquesta implicació que tenen vers en Quim.

Podem dir doncs que hi ha una bona relació familiar, tant amb els pares com amb el germà petit. Pel que fa a al rol del jove dins del nucli familiar, podem observar una predisposició i certa autonomia a l'hora de desenvolupar algunes tasques domèstiques que se li assignen. Cal dir però, que aquest nivell d'autonomia i capacitat de fer, ha estat treballada durant anys a través de treball a la família i de psicoteràpia que li han permès anar flexibilitzant el pensament, gestionar conflictes i millorar la seva adaptació a l'entorn. Per tant, fa desplaçaments sols per fer la compra, per anar a l'institut, a extraescolars, i fins i tot per fer "quedada" amb els amics. Són accions que estan a dins de la seva organització diària estructurada. Pel que fa a les tasques de més magnitud o dificultat, el jove necessita el suport del referent o l'adult per portar-les a terme.

Pel que fa a l'entorn social de'n Quim aquest està format principalment per la seva família i els amics que la família té però, també, disposa d'una petita xarxa d'amics amb els que es relaciona, sempre en activitats concretes i amb els que comparteixen interessos específics. Així doncs, aquesta xarxa està composta per amics de l'institut amb els que es relaciona tant dins com fora de l'escola, per amics de les extraescolars i fills dels amics dels pares.

Context educatiu

En Quim cursa 4art de l'ESO en un institut públic, de caràcter ordinari, al municipi on resideix. L'aula es conforma de 23 alumnes, cap més presenta alguna mena de tipologia de diversitat que calgui destacar. La distribució dels seients és la tradicional. L'alumnat seu mirant cap a endavant al professor i estan agrupats per parelles. En Quim té el seu seient en una situació estratègica, a la part central de les primeres files, per a que li sigui més fàcil minimitzar les conseqüències de la dificultat d'atenció envers el grup i ell mateix.

Pel que fa a les interaccions amb els companys de classe, han anat evolucionant al llarg dels anys. En un principi l'ambient de l'aula era de certa incomprensió vers les característiques d'en Quim, però després d'uns anys d'adaptació i aprenentatge en la diversitat del conjunt del grup, ara el clima de la classe és més acollidor i en Quim pot arribar a interactuar amb qualsevol company/a, malgrat té el seu grup de companys "preferits" amb els que se sent més còmode i confiat. No obstant, qualsevol broma o comentari per part dels companys cap a ell pot desencadenar un conflicte.

La política de l'escola està orientada a aconseguir una educació el més inclusiva possible, havent adaptat el currículum d'en Quim per a que pugui assolir els continguts del curs.

La família i l'escola, tant professorat com l'equip psicopedagògic del centre, estan en sintonia respecte els objectius a aconseguir i estan oberts a qualsevol proposta dirigida cap a l'assoliment de les competències bàsiques obligatòries. No obstant, de vegades les pautes que rep en Quim a l'àmbit educatiu són contràries amb les rebudes a l'àmbit familiar, cadascuna d'elles són per cada context. (per exemple a l'escola s'avisava de la preparació d'un examen amb un temps x d'antelació i a casa creuen que ho han de saber des de principi de curs, perquè creuen que necessiten més temps per preparar la situació).

La família ja ha facilitat estratègies metodològiques al llarg de tota l'escolarització: com fer ús de petits pictogrames, tècniques de relaxació en moments d'ansietat i estrès dins de l'aula (per exemple dibuixar), que el professorat agraeix i fa servir en moments de necessitat.

Competència curricular

En Quim té una adaptació curricular. Aquesta adaptació se centra en les estratègies metodològiques, ja que necessita una estructura més precisa i fragmentada. Pel que fa a les competències, en Quim té molt d'interès per les ciències naturals, cosa que li permet assolir amb certa facilitat competències de l'àmbit científicotecnològic, en especial les que tenen a veure amb identificar i caracteritzar els diferents sistemes naturals.

Quant a les competències lingüístiques es troba dintre del nivell del grup en expressió escrita. En la dimensió de comprensió lectora necessita suport a l'hora d'interpretar i valorar el contingut dels textos, així com per entendre de manera clara el contingut escrit.

En la dimensió de comunicació oral, ens trobem que la competència per produir textos la té desenvolupada al nivell del grup, però, la part d'emprar estratègies d'interacció social d'acord amb el context i d'obtenir informació i interpretar textos orals, es veu amb necessitat de suport. És a dir, en Quim té la capacitat de produir el text, amb l'acompanyament del docent, que l'ajuda a organitzar les idees que vol exposar però a l'hora d'exposar el text davant de la classe li costa ajustar-se al context. Igualment, quan el professor o els seus o les seves companyes, fan una exposició oral li costa interpretar el contingut. La desorganització mental i la dispersió li impedeixen estructurar les idees que vol expressar de manera clara i ordenada i les que rep pel canal auditiu.

Destaquem que en Quim està mostrant un progrés considerable en les competències de l'àmbit personal i social, tot i que cal continuar amb aquesta feina. Parlem de les competències de les dimensions d'autoconeixement i gestió i control de les emocions respecte a l'altre, d'aprendre a aprendre i de participació. Aquesta última la desenvolupa perfectament dintre de l'aula, seria interessant treballar perquè pugui fer-ho, també al seu entorn. Es considera que, encara que hi ha hagut una millora, s'ha de continuar amb el suport d'acompanyament que s'ha portat a terme durant els últims anys.

Pel que fa als àmbits curriculars de l'educació física, digital, artístic i matemàtic en Quim, amb les adaptacions fetes en la part metodològica de les assignatures en les quals es treballen, assoleix les competències establertes al mateix ritme que el grup.

Per una altra banda, presenta dificultats en les competències de l'àmbit de cultura i valors; ja que el seu caràcter crític, transversal i interpretatiu fa que en Quim li costi arribar a assolir competències tals com identificar els aspectes ètics de les situacions; qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i per consolidar el pensament propi o, analitzar críticament l'entorn des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.

També, en les de l'àmbit de les ciències socials, presenta dificultats, especialment en les dimensions històrica i de participació ciutadana, a causa de la dificultat per fer interpretacions de conceptes abstractes i d'establir causalitat entre diferents fets.

Estils d'aprenentatge

En Quim fa servir una estratègia d'aprenentatge visual, necessita veure els continguts que ha d'entendre i assimilar, és a dir no li serveix una explicació oral del contingut, ha d'integrar-lo mitjançant esquemes, diagrames, dibuixos... També, com ja s'ha comentat, fa servir seqüències de pictogrames per saber les activitats que farà durant la jornada escolar. Els pictogrames utilitzats són els del lloc web "arasaac.com". Són els mateixos que té fora de l'escola.

Els treballs en grup els prefereix fer amb els amics "preferits" que té a l'aula. El professorat ho té en compte i ho respecta.

Quant a les estratègies d'aprenentatge, hi ha algunes com l'estructuració del contingut (creació d'esquemes o mapes mentals) que li proporciona el professorat. Amb un acompanyament continu en Quim pot arribar a fer-se aquests recursos. De manera autònoma, pot subratllar i fer resums però, després, és necessari fer revisió d'aquestes

tasques. La revisió del qual ha après i prendre consciència de les estratègies portades a terme per la seva part, cal fer-ho amb el docent o amb el professional psicopedagògic.

A més, en Quim, necessita tenir visió del calendari d'exàmens, de l'horari del dia i de la pissarra. Com s'ha destacat abans en el text, té un lloc a l'aula determinat i no es canvia entre les assignatures.

El seu comportament obsessiu fa que quan està motivat per un tema, l'estudi i el domini gairebé com un especialista en la matèria, per exemple a les ciències naturals abans esmentades. Per l'altra banda, si no l'interessa el contingut, no té una bona actitud cap a l'aprenentatge. El professorat, per la seva part, davant aquesta situació, fragmenta les tasques, sol explicar-li individualment i intenta connectar el contingut amb un àmbit d'interès.

També mostra facilitats en l'aprenentatge de la música, identifica les notes i els acords sense haver estudiat prèviament solfeig, per exemple. De fet està cursant una extraescolar de guitarra, on comparteix 60 minuts de classe amb persones adultes.